

ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളും പരിസ്ഥിതിയും

ഡോ. എം.പി. പരമേശ്വരൻ

എന്താണു് കാൽനൂറ്റാണ്ടു് മുമ്പാണു് സൈലന്റ് വാലി പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വാദവിവാദങ്ങൾ കൊണ്ടു് കേരളത്തിലെ മാധ്യമങ്ങൾ ആകെ നിറഞ്ഞു നിന്നിരുന്നതു്. അതോടെയാണു് കേരളത്തിലെ പരിസ്ഥിതി പ്രസ്ഥാനത്തിനു് പ്രായപൂർത്തി വന്നതു് എന്നു പറയാം. അവിടെ നിന്നു് ഇങ്ങോട്ടു് ഏതൊരു വികസന പ്രവർത്തനത്തെയും പരിസ്ഥിതിയുടെ കോണിലൂടെ വീക്ഷിക്കുന്ന ഒരു സംവിധാനം കേരളത്തിൽ ശക്തിപ്പെട്ടുവന്നു. ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ, വനപാതകൾ, ഹൈവേകൾ, രാസവ്യവസായ ശാലകൾ, മൺ ചെനനം, മണൽ ചെനനം .... തുടങ്ങിയ പ്രകൃതിയെ സാരമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്ന എല്ലാ വിഷയങ്ങളിലും കേരളത്തിലെ പരിസ്ഥിതി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഇടപെടുകയുണ്ടായി. സൈലന്റ് വാലി വിവാദ കാലത്താണു് വികസന മൗലികവാദികൾ (development fundamentalists) പരിസ്ഥിതി മൗലികവാദികൾ (environmental fundamentalists) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ കൂടി ശക്തിപ്പെട്ടു വന്നതു്. ആദ്യ കാലത്തു് 'പരിസ്ഥിതി മൗലിക വാദികൾ' എന്ന പേരിനെ ശക്തിയായി എതിർത്തിരുന്ന കൂട്ടത്തിലാണു് ഈ ലേഖകൻ. കേരളത്തിന്റെ മൊത്തം ഊർജ്ജാവശ്യങ്ങൾ, അതിൽ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്കുള്ള - ഉണ്ടാകാവുന്ന പങ്ക്, താപനിലയങ്ങളുടെ അനിവാര്യത, സൈലന്റ് വാലി കാടുകൾക്കുള്ള തനീമ, മൊത്തം ജലചക്രത്തിൽ അണക്കെട്ടുകൾ വരുത്തുന്ന മാറ്റങ്ങൾ ... ഇവയൊക്കെ പരിശോധിച്ച ശേഷമാണു്, ആ പദ്ധതി ഉപേക്ഷിക്കണമെന്ന നിഗമനത്തിൽ എത്തിയതു്. അപ്പോഴും എല്ലാ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണു് എന്നോ, എല്ലാ ഇടത്തരം - വൻകിട പദ്ധതികളും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണു് എന്നോ ഉള്ള ഒരു നിലപാട് ഈ ലേഖകൻ എടുത്തിരുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു് ശേഷം ഇന്ത്യയാകെ വിവാദവിഷയമായതും ഇന്നും സംഘർഷത്തിലിരിക്കുന്നതുമായ നർമ്മദാ പദ്ധതിക്കെതിരെ പോരാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നർമ്മദാ സംരക്ഷണ പ്രസ്ഥാനത്തോടും അതിന്റെ നേതാക്കളോടും സഹകരിക്കുവോൾ തന്നെ അവർ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്ന

വാദങ്ങൾ സാധാരണക്കാരുടെ ഇടയിൽ നിന്നുപോലും പിന്തുണ ലഭിക്കാൻ സഹായിക്കില്ല എന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക കൂടി ചെയ്തു. പുനരധിവാസം, സാങ്കേതിക, സാമ്പത്തിക പരിഗണന, ജൈവ വൈവിധ്യം, ജലചക്രം (ഹൈഡ്രോളജി) എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവിധ ഘടകങ്ങളിൽ, ഒരു വൻകിട ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളും പാടില്ല എന്ന ഒരു മുദ്രാവാക്യം എടുത്താൽ അത് വിജയിക്കില്ല എന്ന് അന്നേ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരുന്നു. പുനരധിവാസ പ്രശ്നത്തെയാണു് ഏറ്റവും മുന്നിൽ വെക്കേണ്ടതു് എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിരുന്നു. സാമ്പത്തികവും സാങ്കേതികവുമായി ഒട്ടുംതന്നെ ആകർഷണീയമല്ലാത്തതാണു്. വകുത്തരമാണു് നർമ്മദാപദ്ധതിയെങ്കിലും പൊതുജനങ്ങൾ തങ്ങളുടേതാണു് എന്ന ബോധമില്ലാത്തതിനാൽ, സാധാരണ ജനം ഏതു പദ്ധതിയെയും സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നപോലെ നർമ്മദാ പദ്ധതിയേയും സ്വാഗതം ചെയ്തു. എന്നാൽ അതിനു് ഫലമായി കൂടിയൊഴിക്കപ്പെടുന്നവരുടെ പുനരധിവാസം ന്യായമായ ആവശ്യമാണു് എന്ന് എല്ലാവരും അംഗീകരിക്കും. അവർക്കു് കൃഷിയോഗ്യ ഭൂമി നൽകണമെന്ന കാര്യത്തിലും ജനപിന്തുണ ലഭിക്കും. അതിനായി കാട് വെട്ടിത്തളിയിക്കരുതു് എന്നും ജനങ്ങൾ അംഗീകരിക്കും. നർമ്മദാ പദ്ധതികൊണ്ടു് നേട്ടമുണ്ടാക്കുന്ന ഗുജറാത്തിലെ കൃഷിക്കാർ, തങ്ങളുടെ ഭൂമിയുടെ ഗുണം മൂന്നും നാലും മടങ്ങായി വർദ്ധിക്കുന്നവർ അതിൽ നിന്നു് ഒരു ഭാഗം, ഭൂമിയും ആവാസവും നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്കു് നൽകണമെന്ന നിർദ്ദേശം മറ്റൊരാളാലും ന്യായമാണെന്നു കരുതു. ഗുണഭോക്താക്കൾക്കു് വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, തങ്ങളുടെ ഇപ്പോഴുള്ള 10 ഏക്കർ ഭൂമി 50 ഏക്കറിന്റെ ഗുണം ചെയ്യും. പദ്ധതി നടപ്പിലായാൽ എന്ന ഉത്തമ വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, അവർ അതിൽ നിന്നു് 2 ഏക്കർ പുനരധിവാസത്തിനായി നൽകാൻ തയ്യാറാകേണ്ടതാണു്. ഗുണഭോക്താക്കൾക്കു് ഗുണം മാത്രമല്ല, റിസ്കും ഉണ്ടെന്ന് വരണം. റിസ്ക്, ദോഷം മറ്റുള്ളവർക്കു് മാത്രമാകരുതു്. എന്നാൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വാദഗതി സ്വീകരിക്കാൻ അന്നു്, 1990 കളുടെ ആദ്യത്തിൽ, നർമ്മദാ സംരക്ഷണ സമിതിക്കാർ തയ്യാറായില്ല. അതിന്റെ ഫലവും കാണുന്നു

ണു്. കേരളത്തിലും ഒരു തരത്തിലുള്ള പരിസ്ഥിതി മൗലികവാദം ശക്തിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഒരു പഠനവും നടത്താതെ, ഒരു നേട്ടകോട്ട വിശ്ലേഷണവും നടത്താതെ ഏതു പദ്ധതിയെയും കണ്ണടച്ചു് എതിർക്കുക എന്ന സമ്പ്രദായം ശക്തിപ്പെടുകയാണു്. മിക്ക സന്ദർഭങ്ങളിലും തോൽവിയാണു് ഫലം. കരിമണൽ ചെനനം തൽക്കാലം നിർത്തി വെപ്പിക്കാൻ പറ്റിയെങ്കിൽ, അതിനെപ്പറ്റി കുറച്ചെങ്കിലും ശാസ്ത്രീയ പഠനം നടന്നിട്ടുണ്ടു് എന്നതാണു് നിർദ്ദിഷ്ട എക്സ്പ്രസ്സ് ഹൈവേയെക്കുറിച്ച് - അത് ആനവകുത്തമായ, ദുരുപദിഷ്ടമായ ഒരു പദ്ധതിയാണു് - കാര്യമായ പഠനമൊന്നും നടത്താതെയാണു് എതിർപ്പു്. ഈ നിലക്കൊണെങ്കിൽ അത് ഏറ്റവും മോശമായ നിലയിൽ നടപ്പിലാക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. ഗോശ്രീ പദ്ധതി തടയാൻ കഴിയാത്തതിനും ഒരു കാരണം, പരിസ്ഥിതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം അതിനെ തടയാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല എന്നതാണു്.

അതിരപ്പിള്ളി പദ്ധതി തടയാൻ കഴിഞ്ഞതു് പ്രാദേശിക - കേരളീയ പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകരുടെ എതിർപ്പു കാരണമല്ല. വൈദ്യുതി ബോർഡിന്റെ പിടിപ്പുകേടു കാര

ണമാണ്. കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി വകുപ്പു ആവശ്യപ്പെട്ട മിനിമം വിവരങ്ങൾ നൽകാത്തതിനാലാണ് കാര്യമായ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നമൊന്നും സൃഷ്ടിക്കാത്ത ഒരു പദ്ധതിയാണ് അത് എന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. മൊത്തം ഹൈഡ്രോളജിയെ അത് കാര്യമായി ബാധിക്കില്ല. വളരെ വളരെ കുറച്ചുപേരെ മാത്രമെ പുനരധിവസിപ്പിക്കേണ്ടതുളളൂ. വെള്ളച്ചാട്ടത്തിന്റെ 'സൗന്ദര്യം' അങ്ങേയറ്റം വ്യക്തിനിഷ്ടമായ ഒരു രാശിയാണ്. അതിൽ വരുന്ന മാറ്റം അംഗീകരിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ എന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. എല്ലാറ്റിനും ഒരു ചെലവും (cost) ഒരു വരവും (benefit) ഉണ്ട്. ഞാൻ നടത്തിയ നേട്ടകോട്ട വിശ്ലേഷണത്തിൽ, അഭിലഷണീയമായ ഒരു പദ്ധതി ആയാണ് അതിനെ ഞാൻ കണ്ടത്. മറിച്ച് തെളിയിക്കപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അഭിപ്രായം മാറ്റാനും തയ്യാറാണ്.

എന്നാൽ ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ പരിസ്ഥിതിപരമായ എതിർപ്പ് അങ്ങേയറ്റം ബാലിശവും പലപ്പോഴും ദുരുപദിഷ്ടവുമായി കാണുന്നുണ്ട്. അത്തരത്തിൽപ്പെട്ട ഒന്നാണ് മലമ്പുഴ അണക്കെട്ടിലേക്ക് ഒഴുകുന്ന ചെറിയൊരു നീർച്ചാൽ. പരീക്ഷണാർഥം നിർമ്മിക്കാനുദ്ദേശിച്ച 7.5 കിലോവാട്ട് മാത്രം വരുന്ന കവറക്കുണ്ട് മൈക്രോ പവർ സ്റ്റേഷൻ. ഒരു സെന്റ് കാടുപോലും നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. ഒരു തുള്ളിവെള്ളം പോലും വഴിതിരിച്ചു വിടുന്നില്ല. നേരെ ഡാമിലേക്കാണ് ഒഴുകുക. എങ്കിലും അത് തടയപ്പെട്ടു. മലമ്പുഴ റിസർവോയർ വറ്റിപ്പോകുമെന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ആ നീർചാലിലെ വെള്ളം അനധികൃതമായി കൃഷിക്കുവേണ്ടി തിരിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നവരായിരുന്നു എതിർപ്പിന്റെ പിന്നിൽ. കൃഷിക്ക് വെള്ളം ആവശ്യമാണ്. ന്യായവുമാണ്. എന്നാൽ ഏതാനും വ്യക്തികളുടെ സാമ്പത്തിക താൽപര്യത്തിന് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെ പരിവേഷം നൽകുന്നത് പരിസ്ഥിതി ബോധം വളർത്താനല്ല, അതിനെ അപഹാസ്യമാക്കാനാണ് ഉപകരിക്കുക.

ഇപ്പോൾ ചുടുള്ള ചർച്ചാവിഷയമായ പാത്രക്കടവ് പദ്ധതിയുടെ സ്ഥിതിയോ? അതിനോടുള്ള സമീപനം അങ്ങേയറ്റം അശാസ്ത്രീയമാണ് എന്നാണ് കാണുന്നത്. 70 മെഗാവാട്ടിന് ആകെ 4 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് വെള്ളത്തിനടിയിൽ. അതിൽ പകുതിയും പാറ. സംഭരണമില്ല. താഴെ നദി വറ്റുകയില്ല. തൊട്ടുതാഴെ തന്നെ നല്ല നീരുറവ വേറെയാണ്. പ്രാഥമികാനേഷണങ്ങൾ കൊണ്ട് എനിക്ക് ബോധ്യമായത് പരിസ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാതം തുലോം നിസ്സാരമായിരിക്കും എന്നതാണ്. അത് സൈലന്റ് വാലി സംരക്ഷിതത്തെ ഒരു തരത്തിലും ബാധിക്കില്ല എന്നതാണ്. എങ്കിലും അത് സമചി

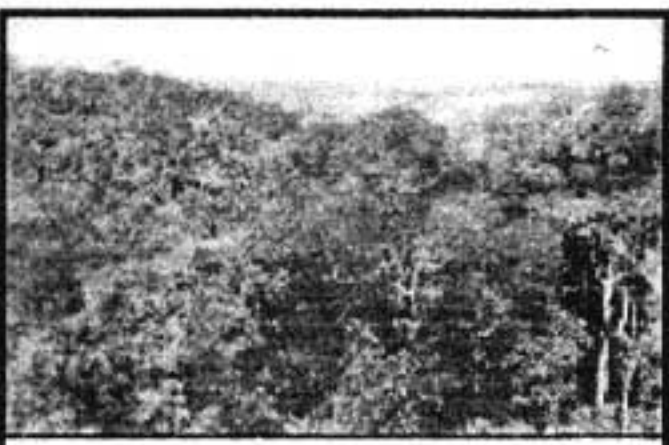
ത്തതയോടെയും സാവകാശത്തോടെയും ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ വൈദ്യുതി ബോർഡും തയ്യാറായിട്ടില്ല. പദ്ധതി അനുകൂലിക്കുന്നവരെയും പ്രതികൂലിക്കുന്നവരെയും തമ്മിൽ അടിപ്പിക്കുക എന്ന നയമാണ് അവർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇത് കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിന് നല്ലതല്ല. അതുപോലെ അന്ധമായ എതിർപ്പ് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനും നല്ലതല്ല. ശാസ്ത്രീയമായും ജനപക്ഷത്ത് നിന്നുകൊണ്ടും കാര്യങ്ങൾ അപഗ്രഥിക്കാൻ പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകർ തയ്യാറായില്ലെങ്കിൽ, പഠനത്തെ വികാരം കൊണ്ടു പകരം വെക്കാമെന്ന് കരുതുകയാണെങ്കിൽ പരിസ്ഥിതിയോടും വികസനത്തോടും ചെയ്യുന്ന ദ്രോഹമായിരിക്കും അത്. ശാസ്ത്രീയത ജനവിരുദ്ധമാണ് എന്ന ധാരണ ഉണ്ടാകരുത്. ആത്മസംതൃപ്തിക്കായല്ല, സുസ്ഥിരതയ്ക്കും ഭാവി തലമുറകൾക്കും വേണ്ടിയാണ് നാം പരിസ്ഥിതിക പരിഗണനകൾക്കു വേണ്ടി വാദിക്കുന്നത്. സത്യസന്ധമായ വിവരാനേഷണം കൂടാതെ ഇതിൽ നമുക്ക് വിജയിക്കാനാകില്ല. വിജയിക്കേണ്ടത് നമ്മുടെ കടമയാണുതാനും. മുലധനം എന്ന വിഖ്യാത ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാൾ മാർക്സ് പറഞ്ഞപോലെ "കൂടുതൽ ഉയർന്ന ഒരു സാമൂഹിക - സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയിൽ മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെ സ്വകാര്യ സ്വത്താക്കുന്ന പോലെ അത്ര തന്നെ നീചമാണ് മനുഷ്യൻ മണ്ണിനെ സ്വകാര്യ സ്വത്താക്കുന്നതും എന്നുകാണാം. ഒരു സമൂഹമോ, ഒരു രാഷ്ട്രമോ, ഈ ഭൂമിയിലുള്ള എല്ലാ മനുഷ്യരും കൂടിയോ, ഈ ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥർ അല്ല. അവർ താൽക്കാലിക കൈവശക്കാർ മാത്രമാണ്, ഗുണഭോക്താക്കൾ മാത്രമാണ്. നല്ല തറവാട്ടു കാരണവന്മാരെപ്പോലെ, ഇന്നത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ സമ്പന്നമാക്കി വരുംതലമുറകൾക്ക് അത് കൈമാറാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ്"

"ഗതകാല പൈതൃകമല്ല, വരും തലമുറകളിൽ നിന്ന് കടം വാങ്ങിയതാണ് ഈ ഭൂമി" എന്ന ബർബറാ വാർസിന്റെ പ്രശസ്ത വാചകത്തിന്റെ (1972) ഉറവിടം ഇതാണ്.

വരും തലമുറകളോടുള്ള ബാധ്യത സമൂഹം മനസ്സിലാക്കണം. വർത്തമാന ജീവിതത്തെ നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് ഇത് സാധ്യമല്ല. എന്നാൽ അതിനെ സുസ്ഥിരതയ്ക്ക് അനുയോജ്യമാക്കിത്തീർക്കാൻ സാധിക്കും.

ഒരിക്കൽ കൂടി ഉന്നിപ്പറയട്ടെ, ജനവികാരം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിന് വിവരം ഉണ്ടായേ തീരൂ. പഠനങ്ങൾ നടന്നേ തീരൂ. യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചേ തീരൂ. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു ജനപക്ഷ - ശാസ്ത്രീയ - പരിസ്ഥിതി പ്രസ്ഥാനം കേരളത്തിൽ ഇനിയും ശക്തിപ്പെട്ടുവരണം.

മടങ്ങാലി മന, കോട്ടപ്പുറം, തൃശൂർ-4

വാർത്തകൾക്കുള്ളിലെ സത്യാന്വേഷണം

കൃഷി, പരിസ്ഥിതി, ദളിത്, സ്ത്രീനീതി, മനുഷ്യാവകാശം, ഉപഭോക്തൃസംരക്ഷണം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം

വാർത്തകൾ, കുറിപ്പുകൾ, വിശകലനം

വരിസംഖ്യാനിരക്ക് തപാലിൽ ലഭിക്കാൻ

- 12 ലക്കങ്ങൾ
- സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 250 രൂപ
- വ്യക്തികൾക്ക് 120 രൂപ
- ആജീവനാന്ത (15 വർഷം) വരിസംഖ്യ 1500 രൂപ
- ട്രസ്റ്റ് അംഗത്വം 5000 രൂപ

M.O./D.D. അയയ്ക്കുക മാനേജർ,

തൃശൂർ - 21
ഫോൺ : 0487-2421385
E-mail : keraleeyamtr@rediffmail.com

പരിസ്ഥിതിക വിവേകത്തിനായി ഒരു മുഖക്കണ്ണാടി